

Dosarul nr. 1ra-814/2022
1-21060791-01-1ra-26052022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Iurie DIACONU
Ion GUZUN
Victor BOICO

a judecat, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Alexandru Plîngău și de avocatul Babără Marian în numele succesorului părții vătămate Bashirov Niyazi, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022, în cauza penală privindu-l pe

BOTOV Valeriu XXXXX *născut la*
XXXXX în XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.04.2021 – 09.07.2021;

Instanța de apel: 03.08.2021 – 02.02.2022;

Instanța de recurs: 26.05.2022 – 02.08.2022.

Asupra recursurilor ordinare menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iulie 2021, *cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală*, Botov Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. a), i), j) Cod penal la 13 ani și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 09 iulie 2021, cu includerea în termenul pedepsei a perioadei aflării în arest preventiv de la 05 ianuarie 2021 până la 09 iulie 2021.

De la Botov Valeriu s-a încasat în beneficiul statului suma de 1078 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Prin sentință, a fost soluționată și soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Botov Valeriu, la 03 ianuarie 2021, în intervalul orelor 19:00-19:40, aflându-se pe XXXXX, acționând cu intenție, conștientizând gradul prejudiciabil al faptelor sale, dorind și admitând în mod conștient, survenirea acestor urmări, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană, în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, urmărind scopul omorului lui Bashirov Irazi Bijahan, au inițiat un conflict urmat de o altercație, aplicându-i ultimului multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, de la care victima a căzut jos, fapt la care în continuarea acțiunilor criminale Botov Valeriu, împreună cu o persoană, în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, cu o deosebită cruzime, i-au aplicat lui Bashirov Irazi Bijahan *optsprezece plăgi*, cu obiecte special adaptate în acest sens și anume cu cuțitele pe care le-au pregătit din timp și care le dețineau asupra lor, în diferite părți ale corpului inclusiv a capului și gâtului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 202103C0056 din 22 februarie 2021, plagă înțepat-tăiată penetrantă în cavitatea craniană cu lezarea țesuturilor moi, osului occipital, dura mater, revărsate sanguine în țesuturile moi pericraniene, plagă tăiată a pavilionului urechii drepte, plagă înțepat-tăiată a gâtului penetrantă în cavitatea bucală cu lezarea țesuturilor moi și pachetului vasculo-nervos adiacent, revărsate sanguine în țesuturile moi adiacente, plăgi înțepat-tăiate nepenetrante a gâtului cu lezarea țesuturilor moi, pachetului vasculo-nervos adiacent, revărsate sanguine în țesuturile moi adiacente, plăgi tăiate și înțepat-tăiate nepenetrante a trunchiului, feselor membrelor superioare cu lezarea țesuturilor moi și vaselor sanguine adiacente, revărsate sanguine în țesuturile moi adiacente, excoriații în regiunea feței – leziuni care au fost produse intravital cu circa 30-40 minute până la deces, se află în legătură directă cu survenirea decesului și în comun se califică ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață, iar ca rezultat moartea ultimului a survenit cu circa până la 16 ore de la momentul examinării medico-legale, în rezultatul hemoragiei externe, ca consecință a plăgilor tăiate și înțepat-tăiate, penetrante și nepenetrante a capului, gâtului, trunchiului, și membrelor superioare.

În drept, acțiunile lui Botov Valeriu au fost calificate în baza art.145 alin. (2) lit. a), i), j) Cod Penal, *ca omorul unei persoane, săvârșit cu premeditare, de două sau mai multe persoane, cu deosebită cruzime.*

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată Veaceslav Sturza, care a solicitat casarea sentinței în latura pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Botov Valeriu să-i fie stabilită pedeapsa de 30 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis și

încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în mărime de 39 029 lei (jumătate din suma totală de 78058 lei).

În motivarea apelului a indicat că:

-deși, instanța de fond a constatat cu certitudine vinovăția lui Botov Valeriu, și că inculpatul la momentul comiterii infracțiunii avea antecedente penale nestinse, se afla în stare de recidivă periculoasă, așa cum acesta începând cu anul 1991 a comis și alte infracțiuni, din ce în ce mai grave;

- în privința inculpatului nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, fiind stabilite circumstanțe agravante, precum săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză;

- instanța de judecată, nu a reținut faptul că inculpatului urma a-i fi calculată pedeapsa din maximul pedepsei prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod, atât timp cât a fost stabilită existența recidivei periculoase, și anume în limitele 10 ani - 30 ani închisoare în penitenciar de tip închis, ori detențiunea pe viață reprezintă pedeapsa maximă, care prin prisma art. 364¹ alin. (8) din Codul de procedură penală se reduce la închisoarea pe un termen de 30 ani;

- în motivarea diminuării sumei cheltuielilor judiciare încasate, instanța de judecată a specificat că cauza penală în privința lui Isbarov Ibrahim a fost disjunctă într-o cauză separată, însă acest argument nu este unul plauzibil, deoarece chiar și în cazul disjungerii cauzei în privința celui alt inculpat, cheltuielile urmau a fi încasate în jumătate, proporțional fiecărui episod;

- toate cheltuielile de judecată sunt suportate a momentul derulării efective a acțiunilor procesuale de către stat, ori la etapa respectivă procesul penal este guvernat de principiul prezumției nevinovăției, însă după pronunțarea unei sentințe de condamnare, principiul prezumției nevinovăției fiind răsturnat, legiuitorul a prevăzut în alin. (2) al art. 229 Cod de procedură penală un mecanism de recuperare a cheltuielilor suportate de stat în legătură cu desfășurarea procesului penal, prin obligarea condamnatului de a compensa toate aceste plăți, excepție făcându-se doar în privința sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor, în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare;

3.2. *Avocatul Marian Babără în interesele succesului părții vătămate Bashirov Niyazi*, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului Botov Valeriu să-i fie aplicată o pedeapsă de 30 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului, avocatul succesului părții vătămate a indicat că:

- la momentul săvârșirii infracțiunii, Botov Valeriu avea vârsta de 51 ani și anterior a fost de mai multe ori condamnat. Începând cu anul 1991 el a comis și alte infracțiuni, mai puțin grave, manifestând și anterior un comportament infracțional, deci în loc să facă concluzii și să se corijeze, comite infracțiuni tot mai grave, care în rezultat au adus la lipsirea de viață a unei persoane, omorul;

- infracțiunea comisă de Botov Valeriu, este una excepțional de gravă, iar circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, fiind stabilite circumstanțe agravante precum săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată alte fapte care au relevanță pentru cauză;

- prin sentința Judecătoriei Glodeni din 25.06.2015, în baza art. 264/1 alin. (4), 46, 186 alin. (4) Cod penal, Botov Valeriu a fost condamnat la 6 ani 3 luni închisoare, antecedentele penale nefiind stinse, prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 25.03.2021, a fost condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. d), f), 187 alin.(2) lit. d) Cod penal fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă prin prisma art. 84, 85 Cod penal la 6 ani 6 luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă, sentința a fost atacată cu apel la Curtea de Apel Bălți;

- circumstanțele expuse anterior, îl caracterizează pe inculpat ca pe o persoană care nu a fost în stare să tragă concluziile necesare din condamnarea sa anterioară și nici din clementa de care a beneficiat din partea statului, exprimată prin micșorarea pedepsei cu 1 an 7 luni și 3 zile de care acesta a beneficiat la 18.09.2019, prin încheierea judecătoriei Soroca;

- inculpatul având antecedente penale nestinse a adoptat o conduită antisocială, or, fiind anterior condamnat prin sentința judecătoriei Glodeni din 25.06.2015 , în baza art.264-1 alin. (4), 46,186 alin. (4) Cod penal, la 6 ani 3 luni închisoare, ultimul a comis infracțiunea respectivă la data de 03.01.2021, adică pînă la expirarea termenului prevăzut la art. 111 alin (1) lit. h) Cod penal, Botov Valeriu se consideră persoană cu antecedente penale nestinse, iar în temeiul alin. (2) lit. b) art. 34 Cod penal, instanța de judecată urma să constate și să țină cont de faptul săvârșirii de către inculpatul Botov Valeriu a infracțiunii în stare de recidivă periculoasă;

- la stabilirea pedepsei instanța de judecată trebuia să ia în considerație prevederile alin. (2) art. 82 Cod penal, care stipulează că mărimea pedepsei pentru recidiva periculoasă și deosebit de periculoasă nu poate fi mai mică de o treime din maximul pedepsei prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod;

- pedeapsa ce urma să-i fie aplicată inculpatului, în caz că judecarea cauzei avea loc în procedură obișnuită, trebuia să fie detenția pe viață, însă având în vedere că judecarea cauzei s-a efectuat în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța trebuie să aplice corect prevederile alin.(8) din acest articol;

- prima instanță eronat a considerat că aceasta este maximum pedepsei aplicabil și l-a redus cu o treime, pe când legea expres indică că în aceste cazuri se aplică direct pedeapsa de 30 ani închisoare, acesta fiind efectul favorabil al faptului judecării cauzei în condițiile art. 364¹ Cod de procedură penală;

- instanța de judecată trebuia să țină seama de limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru fapta săvârșită, dar și de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, și anume, de gradul de pericol social al faptei săvârșite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, de rolul inculpatului la săvârșirea infracțiunii, de scopul urmărit de inculpat, de persoana acestuia, de circumstanțele cauzei care agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, dar și circumstanțele lui personale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022, apelul declarat de avocatul Marian Babără a fost respins, ca fiind nefondat, apelul procurorului a fost admis parțial, casată sentința în partea cheltuielilor judiciare, rejudecată cauza și pronunțată o hotărâre nouă, în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

De la Botov Valeriu s-a încasat în beneficiul statului, suma de 39029 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reținut că, în momentul săvârșirii infracțiunii potrivit concluziei medicale eliberate de IMPS CMF mun. Bălți Centrul Comunitar de Sănătate Mintală, Botov Valeriu avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată, la evidența medicului psihiatru și medicului narcolog nu se află, este căsătorit, fără persoane la întreținere, neangajat în câmpul muncii, la momentul comiterii infracțiunii inculpatul avea vârsta de 51 ani, fiind anterior condamnat începând cu anul 1991 a comis și alte infracțiuni, mai puțin grave, inculpatul manifestând și anterior un comportament infracțional, deci în loc să facă concluzii și să se corijeze, comite infracțiuni tot mai grave, care în rezultat au adus la lipsirea de viață a unei persoane, omorul.

Colegiul a reținut că, infracțiunea comisă de Botov Valeriu, prevăzută de art.145 alin. (2) lit. a), i), j) Cod penal, conform art. 16 Cod penal se califică ca infracțiune excepțional de gravă, inculpatul a recunoscut vina, cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, că circumstanțe ce atenuează gradul de vinovăție a inculpatului Botov Valeriu, în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, nu au fost stabilite, fiind stabilită circumstanța agravantă în conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Astfel, Colegiul penal a reținut că prin sentința Judecătorei Glodeni din 25.06.2015, Botov Valeriu a fost condamnat în baza art.264-1 alin. (4), 46, 186 alin. (4) Cod penal, la 6 ani 3 luni închisoare, iar la data comiterii infracțiunii, antecedentele penale nu erau stinse. La fel, prin sentința Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 25.03.2021, Gorban Valeriu a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. d), f), 187 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă prin prisma art. 84, 85 Cod penal de 6 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă, însă sentința încă nu este intrată în vigoare, motiv pentru care, se află în imposibilitate de a se expune asupra cumulului de sentințe.

Totodată, Colegiul a notat că, circumstanțele specificate anterior, îl caracterizează pe inculpat ca pe o persoană care nu a fost în stare să tragă concluziile necesare din condamnarea sa anterioară și nici din clemența de care a beneficiat din partea statului, exprimată prin micșorarea pedepsei cu 1 an 7 luni și 3 zile de care acesta a beneficiat la 18.09.2019, prin încheierea judecătorei Soroca.

Astfel, instanța de apel a statuat că, la stabilirea pedepsei instanța de fond a luat în considerație prevederile alin. (2) art. 82 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și prin reducerea limitelor minime și maxime de pedeapsă, la infracțiunea prevăzută art. 145 alin. (2) lit. a), i) și j) Cod penal, s-a stabilit noua limită minimă și maximă: - sub formă de *închisoare de la 10 ani la 13 ani și 4 luni, sau închisoare pe un termen de 30 ani*.

Sub aspectul individualizării pedepsei ce urmează a fi aplicată inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii, instanța a ținut seama de limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru fapta săvârșită, dar și de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, și anume, de gradul de pericol social al faptei săvârșite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, de rolul inculpatului la săvârșirea infracțiunii, de scopul urmărit de inculpat, de persoana acestuia, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, dar și circumstanțele lui personale.

Concluzionând cele expuse, instanța de apel a concluzionat că, corectarea și reeducarea inculpatului Botov Valeriu nu este posibilă fără izolarea acestuia de societate și reieșind din rolul inculpatului la comiterea infracțiunii, din circumstanțele expuse și faptul că infracțiunea comisă face parte din categoria celor excepțional de grave, de persoana inculpatului la care anterior a fost condamnat și poziția lui vis-a-vis de pedeapsă, de poziția părții apărării, de concluziile acuzatorului de stat, precum și de circumstanțele în care s-a produs și a fost comisă infracțiunea, reieșind din prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de fond corect a constatat că realizarea scopului pedepsei penale de

reeducare a inculpatului și de prevenire a comiterii de către aceasta a unor noi infracțiuni poate fi atins prin stabilirea inculpatului Botov Valeriu a unei pedepse, sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani și 4 luni.

Cu referire la solicitarea acuzatorului de stat cât și a avocatului Marian Babără în interesele succesorul părții vătămate Bashirov Niyazi privind numirea pedepsei de 30 ani, Colegiul a reținut că aceasta nu va fi echitabilă speței date.

Instanța de apel a concluzionat că, sentința de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Colegiul a indicat că instanța de fond a apreciat corespunzător circumstanțele reale și personale ale inculpatului și a stabilit o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise.

Cu referire la pretenția din apelul procurorului privind încasarea din contul inculpatului Botov Valeriu a cheltuielilor judiciare în mărime de 39029 lei (jumătate din suma totală de 78058 lei) pentru rapoartele de expertiză, Colegiul a conchis că această cerință urmează a fi admisă.

În sensul vizat, instanța de apel a reținut prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală și raportându-le la materialele cauzei, consideră că plata cheltuielilor judiciare în sumă de 39 029 lei, urmează a fi puse în sarcina inculpatului atâta timp cât Botov Valeriu a recunoscut că a comis o infracțiune, vina acestuia fiind dovedită indubitabil.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Alexandru Plîngău, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, Botov Valeriu să fie condamnat la 30 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În argumentarea cererii depuse, indică:

- instanța de apel, menținând sentința primei instanțe a admis erori de drept aplicându-i inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani și 4 luni, care este o pedeapsă prea blândă în coraport cu fapta săvârșită, circumstanțele comiterii faptei, consecințele acesteia precum și nu a luat în considerație personalitatea făptuitorului, faptul că a comis infracțiunea în stare de recidivă, de circumstanțele comiterii crimei;

- instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 Cod penal și în mod superficial a motivat soluția, doar prin faptul că inculpatul recunoscut în totalitate vina și a

depus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală;

- concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului Botov Valeriu, sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani și 4 luni închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni excepțional de grave și în stare de recidivă periculoasă;

- reieșind din actul învinuirii se deduce cruzimea cu care a acționat inculpatul la comiterea faptei (18 lovituri de cuțit în regiunea capului, gâtului). Din învinuirea adusă inculpatului, rezultă că inculpatul a comis infracțiunea cu premeditare, având la sine deja cuțite pregătite din timp, însă instanța de apel nu a dat apreciere circumstanțelor comiterii crimei, anume în ceea ce privește localizarea leziunilor și la intensitatea aplicării loviturilor cu cuțitele, fapt ce denotă că inculpatul Botov Valeriu este o persoană socialmente periculoasă;

- instanța de apel, la individualizarea pedepsei, urma să dea o apreciere și circumstanțelor că inculpatul a săvârșit crima în stare de recidivă periculoasă, nefiind la prima abatere de la legea penală, anterior de mai multe ori fiind condamnat la privațiune de libertate, circumstanțe din care rezultă că inculpatul este o persoană socialmente periculoasă, iar pedeapsa aplicată anterior nu a dus la realizarea scopului legii penale, ultimul a comis din nou o infracțiune deja excepțional de gravă;

- faptul că inculpatul s-a căit de comiterea infracțiunii incriminate, nu poate fi reținut ca temei de aplicare a unei pedepse mai blânde, reieșind din cruzimea cu care a fost săvârșită infracțiunea, precum și batjocura cu care s-a acționat în privința victimei. Or însăși, atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au stabilit careva circumstanțe atenuante în privința inculpatului;

- pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de 13 ani și 4 luni închisoare, nu ar realiza scopul legii penale, și anume atât scopul general cât și special.

5.2. Avocatul Marian Babără în numele succesorului părții vătămate, prin care, solicită casarea deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, Botov Valeriu să fie condamnat la 30 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În argumentarea cererii de recurs, invocă:

- la momentul săvârșirii infracțiunii, Botov Valeriu avea vârsta de 51 ani și anterior a fost de mai multe ori condamnat. Începând cu anul 1991 el a comis și alte infracțiuni, mai puțin grave, manifestând și anterior un comportament infracțional, deci în loc să facă concluzii și să se corijeze, comite infracțiuni tot mai grave, care în rezultat au adus la lipsirea de viață a unei persoane, omorul;

- infracțiunea comisă de Botov Valeriu, este una excepțional de gravă, iar circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, fiind stabilite circumstanțe agravante precum săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată alte fapte care au relevanță pentru cauză;

- prin sentința Judecătoriei Glodeni din 25.06.2015, în baza art. 264/1 alin. (4), 46, 186 alin. (4) Cod penal, Botov Valeriu a fost condamnat la 6 ani 3 luni închisoare, antecedentele penale nefiind stinse, prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 25.03.2021, a fost condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. d), f), 187 alin.(2) lit. d) Cod penal fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă prin prisma art. 84, 85 Cod penal la 6 ani 6 luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă, sentința a fost atacată cu apel la Curtea de Apel Bălți;

- circumstanțele expuse anterior, îl caracterizează pe inculpat ca pe o persoană care nu a fost în stare să tragă concluziile necesare din condamnarea sa anterioară și nici din clemența de care a beneficiat din partea statului, exprimată prin micșorarea pedepsei cu 1 an 7 luni și 3 zile de care acesta a beneficiat la 18.09.2019, prin încheierea judecătoriei Soroca;

- inculpatul având antecedente penale nestinse a adoptat o conduită antisocială, or, fiind anterior condamnat prin sentința judecătoriei Glodeni din 25.06.2015 , în baza art.264-1 alin. (4), 46,186 alin. (4) Cod penal, la 6 ani 3 luni închisoare, ultimul a comis infracțiunea respectivă la data de 03.01.2021, adică pînă la expirarea termenului prevăzut la art. 111 alin (1) lit. h) Cod penal, Botov Valeriu se consideră persoană cu antecedente penale nestinse, iar în temeiul alin. (2) lit. b) art. 34 Cod penal, instanța de judecată urma să constate și să țină cont de faptul săvârșirii de către inculpatul Botov Valeriu a infracțiunii în stare de recidivă periculoasă;

- la stabilirea pedepsei instanța de judecată trebuia să ia în considerație prevederile alin. (2) art. 82 Cod penal, care stipulează că mărimea pedepsei pentru recidiva periculoasă și deosebit de periculoasă nu poate fi mai mică de o treime din maximul pedepsei prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod;

- pedeapsa ce urma să-i fie aplicată inculpatului, în caz că judecarea cauzei avea loc în procedură obișnuită, trebuia să fie detenția pe viață, însă având în vedere că judecarea cauzei s-a efectuat în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța trebuie să aplice corect prevederile alin.(8) din acest articol;

- prima instanță eronat a considerat că aceasta este maximul pedepsei aplicabil și l-a redus cu o treime, pe când legea expres indică că în aceste cazuri se aplică direct pedeapsa de 30 ani închisoare, acesta fiind efectul favorabil al faptului judecării cauzei în condițiile art. 364¹ Cod de procedură penală;

- instanța de judecată trebuia să țină seama de limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru fapta săvârșită, dar și de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. art. 7, 75 Cod pena, și anume, de gradul de pericol social al fetei săvârșite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, de rolul inculpatului la săvârșirea infracțiunii, de scopul urmărit de inculpat, de persoana acestuia, de circumstanțele cauzei care agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, dar și circumstanțele lui personale.

6. Judecând recursurile ordinare și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acestea urmează a fi admise, cu casarea deciziei recurate parțial, doar în partea stabilirii pedepsei cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în aceeași instanță de apel, din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Reieșind din prevederile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul urma să verifice mai amănunțit legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în latura civilă privind stabilirea cuantumului prejudiciului moral, în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și să adopte o hotărâre legală și întemeiată în această parte.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului.

Drept temeiuri pentru recurs, recurenții au invocat art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când instanța de apel nu s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul lărgit atestă că recurenții sunt de acord cu circumstanțele de fapt și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică hotărârile recurate sub

aspectul stabilirii pedepsei în privința inculpatului, iar motivele invocate Colegiul le consideră întemeiate, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Colegiul notează că prin sentință pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 145 alin. (2), lit. a), i), j) Cod penal, inculpatul Botov Valeriu a fost condamnat la 13 ani și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel a dispus menținerea sentinței în partea vizată, însă fără o motivare corespunzătoare și fără a ține cont de argumentele procurorului și ale părții vătămate expuse în apel și reiterate în recurs.

În speță, Colegiul lărgit consideră că, motivarea soluției instanței de apel de menținere a sentinței în partea stabilirii pedepsei inculpatului Botov Valeriu, este absolut nemotivată or, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială.

Articolul 75 Cod penal, stipulează criteriile generale de individualizare a pedepsei prin care se înțeleg cerințele stabilite de lege de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul atestă că, instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele din apelurile declarate de procuror și de avocatul succesoriului părții vătămate, care au solicitat aplicarea în privința inculpatului a pedepsei cu închisoare pe un termen de 30 ani, având în vedere gravitatea infracțiunii săvârșite, modul de săvârșire a infracțiunii, lipsa circumstanțelor atenuante, activitatea infracțională a inculpatului începând cu anul 1991 cât și săvârșirea infracțiunii în stare de recidivă periculoasă.

Din aceste considerente Colegiul lărgit conchide că instanța de apel nu a dat o motivare corespunzătoare, prin prisma prevederilor art. 61, 75 Cod penal, soluției adoptate, adică nu și-a motivat suficient soluția în partea stabilirii pedepsei

inculpatului, adoptând soluții pripite în stabilirii pedepsei inculpatului, situație care cade sub incidența erorii de drept cuprinsă în prevederea art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, iar decizia urmează a fi casată în partea respectivă, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât asemenea erori nu pot fi corectate în instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual - penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Alexandru Plîngău și de avocatul Babără Marian în numele succesorului părții vătămate Bashirov Niyazi, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, în cauza penală privindu-l pe *BOTOV Valeriu XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei recurate, se mențin.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă, pronunțată integral la 24 august 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecători

Liliana CATAN

Iurie DIACONU

Ion GUZUN

Victor BOICO